

MOC OBĚTI PROTI MOCI ZISKU

Job 2.1-10

I. Tajemství utrpení z minulého týdne

Události minulého týdne se mnou otřásl natolik, že jsem se znovu vrátil k poselství starozákonní biblické knihy Job. Pozorně jsem pročítal jednotlivé kapitoly této knihy s touhou najít odpověď na ono palčivé „Proč?“ Proč něco podobného můj milující Bůh vlastně dopouští? Proč všechny ty automobilové, lodní a letecké tragedie, opakovaná zemětřesení zabíjející stovky a tisíce lidí, proč sopečný prach rychle se šířící po celém území Evropy...? Proč, proč, proč?

Vím, řeknete, že si za to leccos mohou lidé sami: „Kdo ví, jaká člověčina za tou Katyní zase vězí? A pokud ne, měli lidé být opatrnější, prozíravější a taky poslušnější. Ostatně, kdyby „v sobotu nekonali cest svých...“ Židovský rabín neletěl a přežil! ☺ „A přírodní katastrofy? Zatím to sice ještě přesně nevíme, ale vše nasvědčuje tomu, že i zde sehrává lidský faktor nemalou úlohu. A vůbec, vždyť bylo vše přece předpověděné.“

Otázkou však, alespoň pro mne samotného, zůstává: „Proč všemohoucí Bůh mlčí? Proč nezasahuje? Proč už to všechno dávno neukončil nastolením slíbeného království své slávy? Je přece láska...“

II. Tajemství Jobova utrpení

Podobně proč si kdysi dávno kladl i jeden ze starozákonních hrdinů jménem Job. Problematice utrpení nečelil akademicky. Sám trpěl a to strašlivým způsobem. Přišel o veškerý majetek, o vlastní děti a nakonec si utrpení musel zakusit doslova na vlastní kůži. Raněn ošklivými vředy působícími bolestivé svědění (Jb 2,8), raněn vředy s otevřenými ranami plnými hemžících se červů (Jb 7,5), s kůží postupně černající (Jb 30,30), s tělem pozvolna se rozkládajícím (Jb 18,13), s dechem nepříjemně zapáchajícím (19,17), tady před námi sedí v popelu na smetišti za městem (Septuaginta), v bezpečné vzdálenosti od lidí zdravých a škrábe se střepem, který se poblíž jen tak povaloval.

Obrovské tělesné utrpení a k tomu všemu úzkostné stavy (7,14), vyplývající z nepochopení dané situace: „Proč jsem nezemřel hned v lůně matky? A proč nyní ta dystanázie? „Proč mi vůbec ještě Bůh dopřává světlo a život, když už bych chtěl raději zemřít? A proč muži, kterému je

cesta skryta, ji Bůh zatarasil?“ Proč najednou celá ta životní bouře? (Jb 3,20-26)

A Hospodin? Děsivě dlouho mlčí, a když už konečně přichází, místo toho, začíná Jobovi, místo odpovědi na jeho bolestné otázky spojené s problematikou zla a smyslu utrpení, líčit divy stvoření a klást ještě další zálučné otázky: „*Kde jsi byl, když jsem zakládal zemi? Pověz mi, viš něco rozumného o tom.*“ (Jb 38,4) Ne, určitě nechce trpícího Joba provokovat, chce mu jen touto cestou připomenout, že některé věci lidskou logikou prostě nikdy nepochopí.

Knihou Jobova je jasným dokladem toho, že Hospodin odmítá všechna jednoduchá řešení problematiky zla jako je domněnka, že člověk určitě trpí za své hříchy (viz Jobovi přátelé), nebo tvrzení, že Bůh určitě není dobrý (viz Jobova manželka), případně že neexistuje (viz ateisté posledních staletí).

Hospodin si přeje, aby Job pochopil, že jsou v životě tajemství, které nikdy nepochopí, naučil se s nimi žít a přenechal jejich řešení Bohu. Chce, aby se Job, navzdory utrpení a nezodpovězeným otázkám, naučil žít důvěrou a nadějí. A Job k takovému poznání nakonec postupně doopravdy dozrává: „*Já vím, že vykupitel můj je živ a jako poslední se postaví nad prachem. A kdyby mi i kůži sedřeli, ač zbaven masa, uzřím Boha.*“ (Jb 19,25.26)

III. Tajemství Ježíšova utrpení

Pozoruhodné. *Vykupitel?!* Jedno tajemství řeší Bůh v případě Joba tajemstvím dalším. Nám křesťanům sice při první zmínce o vykupiteli obvykle bývá docela jasno. Víme už, že se Bůh sám stal Jobem, člověkem, který z kříže volal své „*Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?*“ a Jobem, který nás lidí svým utrpením, smrtí a vzkříšením zachránil od veškerého zla. Otázkou však zůstává, zda Hospodinovo zjevení o vykupiteli řešícím Jobovo utrpení bylo stejně jasné i Jobovi a zda je vůbec lidský rozum schopen logicky definovat, co vůbec vykoupení znamená?

Někteří možná namítnete: „Jaképak tajemství? Za všechno přece může satan. To on si Joba vyžádal, aby mohl vyzkoušet pravou motivaci jeho víry. To on Joba *ranil ošklivými vředy* a *vykupitel* Ježíš jej nakonec z moci toho zlého vysvobodil.“

Přesto některé otázky zůstávají i nadále viset ve vzduchu. Proč na takovou hru Hospodin vůbec přistoupil, proč se (jak sám přiznává), „*nechal proti Jobovi podnítit, aby jej bezdůvodně mořil?*“ Proč nevinný Job i nevinný Ježíš museli tolik trpět? Proč *kuře za kuži?* Proč všechny ty krvavé oběti? Víme, že na každou z těchto otázek existuje řada spekulativních výkladů. Nakolik však takové výklady odpovídají realitě Božího zorného úhlu?

My lidé nemáme v oblibě tajemství. Rádi přicházíme věcem na kloub a stáváme se potom mistry, magistry, případně i doktory probádaných tajemství. Reformátor Calvin by nás však určitě upozornil na to, že Boží tajemství bychom měli spíše vzývat, než nad nimi spekulovat.

IV. Tajemství moci oběti proti moci zisku

Jedno však z knihy Job vyplývá zcela zřetelně. Byli jsme povoláni, abychom se spolu s Jobem stali Božími svědky v soudním procesu, ve kterém satan osočuje Boha z toho, že je ve své vševědoucečnosti i všemohoucnosti za zlo odpovědný, že je zlý, mazaný a ziskuchtivý, a že je proto nutné jej božského trůnu prostě sesadit. Byli jsme povoláni, abychom spolu s Jobem dokazovali, že je všechno jinak. Že Bůh vzal vše na sebe. *Že „tak miloval svět, že se sám stal Jobem, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“* (J 3,16)

Čeká od nás, že to nebudeme dokazovat nejenom slovy, ale především svým životem. Chce, abychom inspirováni Jobem, Boží lásku, presentovanou Golgotskou obětí, zjevovali **mocí oběti proti moci zisku**. Co tím chci říct?

Satan v úvodním dialogu s Hospodinem říká: „*Copak se Job bojí Hospodina bezdůvodně?*“ (Jb 1,9) Kraličtí překládají: „*Zdaliž se Job bojí Hospodina darmo (rozumí se zadarmo)? Vždyť jsi ho přece ze všech stran ohradil, rovněž jeho dům a všechno co má. Dílu jeho rukou žehnáš a jeho stáda se na zemi rozmohla.*“

Tímto obviněním chce dokázat, že vztah mezi Bohem a člověkem je ryze obchodní. „Má dáti, dal.“ Žel že při své obžalobě vychází z reality. Většina věřících všech dob totiž, pod satanovým vlivem, podobným způsobem uvažuje. „**Zadarmo ani kuře nehrabe.**“ Od profesora starého zákona Slavomila Daňka jsem se, ke svému překvapení, nedávno dozvěděl, že dané přísloví původně znělo: „**Nadarmo ani kuře nehrabe.**“ Hrabe a hrabe, až si své semínko vyhrabe. Vytrvalá práce a

námaha nese ovoce. Nám už z tohoto přísloví zůstala jen omluva lidské ziskčnosti: zadarmo.

Job však satanovu vlivu nepodleh. Manželce, která jej slovy „*Zlořeč Bohu a zemři*“, doslova satansky popouzí proti Bohu, odpovídá: „*To máme od Boha přijímat jenom dobro?*“ (Jb 2,9) Jinak řečeno: „To máme s Pánem Bohem obchodovat a být mu věrni jen za dobro, které nám prokazuje?“ Copak je Pán Bůh automat, ze kterého po vložení mince vypadne Coca Cola? Copak můžeme Pána Boha degradovat na jakousi Pán „dojnu krávu“? Víra přece není o obchodním vztahu, ale o vztahu důvěry, který nedokážou ohrozit, ani ty nejsložitější okolnosti života a Bohem nezodpovězené otázky.

V. Nositelé tajemství oběti mezi námi

Jobové 21 století. Jsou zde. Žijí mezi námi. Jsou schopni a ochotni přinášet oběti a svědčit tak proti satanské moci zisku. Možná jste už je taky potkali. Trpělivě nosí svůj kříž a často si k němu přibírají ještě i břemena a bolesti těch druhých. Člověk je může potkat ledaskde, dokonce i v tomto našem sboru. Musí se však, aby je dokázal identifikovat, pořádně rozhlédnout. Bývají totiž hodně tiší a nenápadní. Jejich služba je však významná a nenahraditelná. Mocí obětí totiž porážejí satanskou moc zisku a vytvářejí zde ovzduší lásky a porozumění. Díky Bohu za ně. Amen